समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

সপ্তম শ্ৰেণীৰ বাবে

গণিত

অধ্যায় - ৪

সৰল সমীকৰণ

অংশ – ৫

অনুশীলনী - 4.1

ওজশ্ৰী শইকীয়া

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

5. বন্ধনীৰ ভিতৰত থকা মানটো সমীকৰণটোৰ এটা সমাধান হয় নে নহয় পৰীক্ষা কৰা —

(i) $4x + 3 = 7 \ (x = 1)$

Sol^{n}, বাওঁপক্ষ/L.H.S $= 4x + 3$

$= 4 \times 1 + 3$

$= 4 + 3$

$= 7$

= সোঁপক্ষ/R.H.S

$\therefore x = 1$, এই সমীকৰণৰ সমাধান হয়।

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

5. বন্ধনীৰ ভিতৰত থকা মানটো সমীকৰণটোৰ এটা সমাধান হয় নে নহয় পৰীক্ষা কৰা —

(ii) $\frac{2x}{3} + 5 = 7, (x = 3)$

সমাধান, L.H.S $= \frac{2x}{3} + 5$

$= \frac{2 \times 3^{1}}{3_{1}} + 5$

$= 2 + 5$

$= 7 = R.H.S$

$\therefore x = 3$, এই সমীকৰণৰ সমাধান হয়।

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

5. বন্ধনীৰ ভিতৰত থকা মানটো সমীকৰণটোৰ এটা সমাধান হয় নে নহয় পৰীক্ষা কৰা —

(iii) $x - 4 = 1, (x = 3)$

Sol^{n}. L.H.S $= x - 4$
$= 3 - 4$
$= -1$
$\neq$ R.H.S

$\therefore x = 3$, এই সমীকৰণৰ সমাধান নহয়।

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

5. বন্ধনীৰ ভিতৰত থকা মানটো সমীকৰণটোৰ এটা সমাধান হয় নে নহয় পৰীক্ষা কৰা —

(iv) $6x = 18 \ (x = 2)$

Sol, L.H.S = $6x$
$= 6 \times 2$
$= 12$
$\neq$ R.H.S
$\therefore x = 2$, এই সমীকৰণৰ সমাধান নহয়।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

5. বন্ধনীৰ ভিতৰত থকা মানটো সমীকৰণটোৰ এটা সমাধান হয় নে নহয় পৰীক্ষা কৰা —

(v) $5x - 1 = 7 \ (x = 2)$

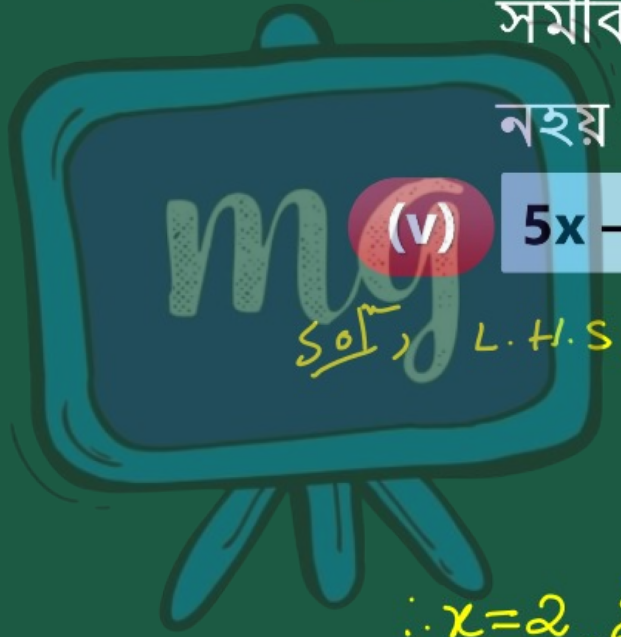

Sol^n, L.H.S $= 5x - 1$

$= 5 \times 2 - 1$

$= 10 - 1$

$= 9 \neq$ R.H.S

$\therefore x = 2$, এই সমীকৰণৰ সমাধান নহয়।

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

5. বন্ধনীৰ ভিতৰত থকা মানটো সমীকৰণটোৰ এটা সমাধান হয় নে নহয় পৰীক্ষা কৰা —

(vi) $x + 9 = 13$ $(x = 4)$

সমাধান, L.H.S $= x + 9$
$= 4 + 9$
$= 13$
$= R.H.S$

$\therefore x = 4$, এই সমীকৰণৰ সমাধান হয়।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

5. বন্ধনীৰ ভিতৰত থকা মানটো সমীকৰণটোৰ এটা সমাধান হয় নে নহয় পৰীক্ষা কৰা —

(vii) $5x - 7 = 8, (x = 3)$

সমাধান, L.H.S $= 5x - 7$

$= 5 \times 3 - 7$

$= 15 - 7$

$= 8 =$ R.H.S

$\therefore x = 3$, এই সমীকৰণৰ সমাধান হয়।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

5. বন্ধনীৰ ভিতৰত থকা মানটো সমীকৰণটোৰ এটা সমাধান হয় নে নহয় পৰীক্ষা কৰা —

(viii) $\frac{y}{3} + 5 = 8, (y = 9)$

সমাধান L.H.S $= \frac{y}{3} + 5$

$= \frac{9}{3} + 5$

$= 3 + 5 = 8 = R.H.S$

$\therefore y = 9$, এই সমীকৰণৰ সমাধান হয়।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

5. বন্ধনীৰ ভিতৰত থকা মানটো সমীকৰণটোৰ এটা সমাধান হয় নে নহয় পৰীক্ষা কৰা —

(ix) $\frac{p}{5} + 4 = 5, (p = 1)$

Sol. L.H.S $= \frac{p}{5} + 4$

$= \frac{1}{5} + 4$

$= \frac{1+20}{5} = \frac{21}{5} \neq$ R.H.S

$\therefore p = 1$, এই সমীকৰণৰ সমাধান নহয়।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

5. বন্ধনীৰ ভিতৰত থকা মানটো সমীকৰণটোৰ এটা সমাধান হয় নে নহয় পৰীক্ষা কৰা —

(x) $\frac{x}{7} = 6, (x = 42)$

Sol^{n}, L.H.S $= \frac{x}{7}$

$= \frac{42}{7}$ 6

$= 6 =$ R.H.S

$\therefore x = 42$, এই সমীকৰণৰ সমাধান হয়।

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

6. x ৰ ঠাইত বিভিন্ন মান বহুৰাই সমাধানৰ চেষ্টা কৰা (প্ৰচেষ্টা আৰু ভুল পদ্ধতি)

(i) $2x + 5 = 11$

ধৰোঁ, $2x + 5 = 11$

নতিয়া $x = 1$ বহুৱাই

$2x+5 = 2\times1+5 = 2+5 = 7 \neq 11$

$x = 2$ বহুৱাই

$2x+5 = 2\times2+5 = 4+5 = 9 \neq 11$

$x = 3$ বহুৱাই

$2x+5 = 2\times3+5 = 6+5 = 11$

$\therefore x = 3$, এই মানটোৱে সমাধান হয়।

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

6. x ৰ ঠাইত বিভিন্ন মান বহুৰাই সমাধানৰ চেষ্টা কৰা (প্ৰচেষ্টা আৰু ভুল পদ্ধতি)

(ii) $\frac{x}{5} + 5 = 7$

সমাধান, $\frac{x}{5} + 5 = 7$

ইয়াত, $x = 1$ বহুমাই

$\frac{x}{5} + 5 = \frac{1}{5} + 5 = \frac{1+25}{5} = \frac{26}{5} \neq 7$

$x = 2$, $\frac{x}{5} + 5 = \frac{2}{5} + 5 = \frac{2+25}{5} = \frac{27}{5} \neq 7$

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

$x = 3$ বসাই

$\frac{x}{5} + 5 = \frac{3}{5} + 5 = \frac{3+25}{5} = \frac{28}{5} \neq 7$

$x = 4$ বসাই

$\frac{x}{5} + 5 = \frac{4}{5} + 5 = \frac{4+25}{5} = \frac{29}{5} \neq 7$

$x = 5$ বসাই

$\frac{x}{5} + 5 = \frac{5}{5} + 5 = 1 + 5 = 6 \neq 7$

$x = 6$ বসাই

$\frac{x}{5} + 5 = \frac{6}{5} + 5 = \frac{6+25}{5} = \frac{31}{5} \neq 7$

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

$x = 7$ বসিয়ে

$\frac{x}{5} + 5 = \frac{7}{5} + 5 = \frac{7+25}{5} = \frac{32}{5} \neq 7$

$x = 8$ বসিয়ে

$\frac{x}{5} + 5 = \frac{8}{5} + 5 = \frac{8+25}{5} = \frac{33}{5} \neq 7$

$x = 9$ বসিয়ে

$\frac{x}{5} + 5 = \frac{9}{5} + 5 = \frac{9+25}{5} = \frac{34}{5} \neq 7$

$x = 10$ বসিয়ে

$\frac{x}{5} + 5 = \frac{10}{5}^{2} + 5 = 2 + 5 = 7$

$\therefore x = 10$, নং সংখ্যাটি সমাধান।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

6. x ৰ ঠাইত বিভিন্ন মান বহুৱাই সমাধানৰ চেষ্টা কৰা (প্ৰচেষ্টা আৰু ভুল পদ্ধতি)

(iii) $7x - 4 = 24$

Sol^{n}: $7x - 4 = 24$

$x = 1$ বহুৱাই

$7x - 4 = 7 \times 1 - 4 = 7 - 4 = 3 \neq 24$

$x = 2$, $7x - 4 = 7 \times 2 - 4 = 14 - 4 = 10 \neq 24$

$x = 3$, $7x - 4 = 7 \times 3 - 4 = 21 - 4 = 17 \neq 24$

$x = 4$, $7x - 4 = 7 \times 4 - 4 = 28 - 4 = 24$

$\therefore x = 4$, এই সমীকৰণৰ সমাধান।